

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.
П'ЯТЬ ЦЕНТИВ за границею Злучених Держав Америки.Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237—4-0807
Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016THREE CENTS in the United States of America.
FIVE CENTS elsewhere.

Німецький терор в Україні й українська боротьба

НІМЕЦЬКІ ОКУПАНТИ ДОВЕЛИ ДО ЦЬОГО, ЩО ІХ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД НЕНАВИДИТЬ ДАЛЕКО СИЛЬНІШЕ НІЖ КОГОНЕБУДЬ З ПОПЕРЕДНІХ НАІЗНИКІВ.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — З Швеції надійшли деякі вісти про положення українського народу під німецькою окупацією, вислани ще тому кілька місяців з українських націоналістичних джерел, які мають звязки з Українською Військовою Організацією (У.В.О.), про яку сказано, що вона є в підпіллі і продовжує боротьбу за державну незалежність українського народу.

Та організація мала цієї весни до 15,000 бойовиків. Їх провідником є людина, відома під прізвищем Тарас Бульба. Організація бореться проти німецьких окупатів, але їй приходить відбиватись теж від большевицьких снайперів, а теж і від поляків, бо як одні так і другі є проти повного визволення українських земель і незалежної та соборної української держави.

Німці є проти українських вольних змагань, як і проти подібних змагань інших східно-європейських народів. Тому всі ті народи зненавиділи їх. Ставлячи опір, вони довіряють своїм власним силам, але нещастя, що не дістають від Аліантів моральної допомоги.

Німецька Східна Військова Команда старалася на початку війни використати обурення українського народу проти російських і польських окупатів України, але нацистична партія і Гестапо відразу зрадили свої пляни, згідно з якими Україна це для них ніщо інше, а тільки колонізаційний терен. Як тільки україн-

ці зачали пробувати реалізувати свої національно-державницькі ідеали, Гестапо відразу внарештувало провідників. Таким чином УВО втратило змістя сотки провідних одиниць, таких, як Оршан, Сціборський, Сенік, Теліга, Барановський. Гестапо вимордувало ще й тисячі прихильників Бандери, а сам Бандера згинув в концентраційнім таборі. Це й загнало весь український націоналістичний рух у підпілля. Німці попалили тисячі українських сіл, а людей помордували, разом з жінками і дітьми. Особливо бомбардували з літаків села між Любомлем і Кременцем, бо там Бульба підняв повстання. Тоді німці повели теж ще й масові арешти, при чому арештували митрополита Полікарпа.

Це все довело до цього, що український нарід зненавидів німців. Він ненавидить їх тепер більше ніж когонебудь ненавидів когонебудь з окупатів. Та з другого боку він свідомий, що жде його інший терор.

Найгірше, що нема контакту з Заходом, щоби ці справи вяснити. Українське Бюро в Гельсінфорсі, яке заложене в 1942 році для інформовання світа, треба було звинувити під натиском німців. Тепер пробують отворити інформаційне бюро в Стокгольмі, де большевики і поляки ведуть завзяту пропаганду проти акції за незалежну і соборну Україну.

театри і школи, а українські гімназії та університет замкнули. Лишилася лише одна однісінька українська народня школа, зрештою навіть не було для кого, бо всіх не-німців німецька влада з Києва виселяла.

Галицькі українці, які зпочатку німецького наїзду у величій числі напливали до Києва, ставали щораз більше невдоволені, коли переконалися про наміри німців. Вони зажадали від німців віддання їм влади над Україною, як їхньою незалежною державою, згідно з обіцянками Гітлера і Розенберга. У відповідь на це домагання їх заароторили німці в концентраційні табори. Тоді батальон галицьких українців збунтувався проти німецької влади, вимордував німецьких о-

Німці в відвороті на Рим

ЩЕ ОДИН РЕЙД НА БЕРЛІН
ЛОНДОН. — Аліантські бомбовики повели в четвер вночі новий рейд на Берлін. Був це вже четвертий у тижні. Німці кажуть, що вони збили 30 літаків.

ПОЦИЛИЛИ ДВА ЯПОНСЬКІ НИЩИТЕЛІ

З головної квартири на південно-західному Пацифіку доносять, що підчас атаки американських літаків на японські кораблі коло Нової Ірландії американці поцілили два нищителі, підпалили один великий танкер та затопили один транспорт.

ПОЛЬСЬКА Й УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ У ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРА ФРАНКА.

БЕРН, Швайцарія, (ОНА). — Націстська преса в Кракові подала вістку, що користаючи з присутности у Львові генерал-губернатора Франка, поляки й українці вислали до нього делегації просити помочи. Польська делегація складалася з членів Товариства Суспільної Опіки, складу української делегації не подано. Газета пише, що польська й українська делегації представили генерал-губернаторові критичний стан свого народу і просили його, аби німецька влада заопікувалася бідним населенням. Вислухавши просьби польських й українських представників, генерал-губернатор сказав, що він „постарається дати місцевому населенню всю можливу поміч“.

Шведська преса в Стокгольмі подала недавно вісти, що німці вивозять з Галичини все, що можуть захватити, не лишаючи місцевому населенню ніяких харчів. З того приводу в Галичині панує голод і, видно, що як генерал-губернатор гостив у Львові, то польська й українська суспільність зверталася до нього за допомогою. Розуміється, що від німців такої не можна сподіватися, але якто кажуть, потапаючий бритви хапається.

фіцирів, а вояки цовтіками опісля в лісі і поодинокі перебралася в табори большевицьких партизанів.

Кореспондент бачив ще одного висильника, селянина, якого німці засудили на смерть за зраду. Отже за таку поведінку німців населення Києва домагається відповідної кари на німців — Розенберга і Коха — кінчить Гін-

АЛЖІР. — Бритійська восьма армія, проломавши так звані німецькі зимові лінії коло Адриатику, вдарила на німців з такою силою, що німці тепер знаходяться в загальному відступі в напрямі Риму. Очайдушні німецькі заходи скріпити лінію не повелися. Німці мали великі втрати в убитих, бранцях і військових матеріалах.

На американському секторі американські летуни доконали великого рейду на місто Кассіно.

КОНФЕРЕНЦІЯ СВІТОВИХ ПРОВІДНИКІВ ВИЙДЕ З УЛЬТИМАТОМ ДЛЯ НІМЦІВ

ВАШИНГТОН. — Сенатор Лістер Гил, який стоїть у близькій відношенню до урядових кругів, виявив, що на конференції Рузвелта, Чорчила та Сталіна виготовлено проект наїзду на Німеччину, але передтим мають вислати німцям ультимат: „Здавайтесь, або гиньте!“ В нарадах теж бере участь Чіян-Кай-Шек. Вони відбуваються десь у Персії.

ПОЛЬСЬКІ ПОЛІТИКИ В АНГЛІ ПРАЦЮЮТЬ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Польська політична еміграція в Лондоні робить всі можливі заходи аби переконати англійську суспільність, що без відбудови великої Польщі, в Європі мира не буде. Недавно виступав з промовою польський міністер праці Станчик і переконував англійських приятелів Польщі, що поляки не перестануть воювати за демократію, поки не відбудуть такої великої держави, як була перед війною. Він говорить, що поляки є демократи з поконвітку і, що ніхто не проляв тільки крові за справедливий лад на світі, як поляки.

Преміер Міколайчик відбув о-ноді конференцію з американським амбасадором при польським правительстві в Лондоні і говорив йому, що на підставі звідомлень генерала Соснковського, польська армія готова брати участь в загальній інвазії Європи. Поляки дуже бояться, що як Червона армія переломить фронт й увійде до Польщі, то за нею може прийти друга польська армія, зорганізована в Советським Союзі. Вона напевно має інші думки про суспільні порядки у відбудованій Польщі і, якби так сталося, то на думку польських політиків в Англії, мігби повстати конфлікт.

ЗАВЕДЕНІ НАДІ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

У ньюорським щоденнику „Гералд-Требюн з 2. грудня його російський кореспондент Гіндус подає невідомі факти з недавньої історії. Згадує, як німці настановили Альфреда Розенберга та Еріха Коха володарями України разом із цілим „Ост-ландом“; як ці оба німці поводитися нелюдяно з населенням України; як зате теперішні київляни домагаються їх покарати аліантською владою таки на вулицях Києва. Гіндус каже, що німці вивели свої претенсії до Києва, як до німецького міста, ще з часів Вікінгів і Київ мав стати німецьким резиденційним містом. Вони дозволили лише на німецькі

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Каїрська Конференція

Від якогось часу давалися чути в світі заповідання якоїсь надзвичайної заяви з боку верховодів альянтських держав. Натянувалося, що вийти ця заява має від конференції начальників трьох, чи чотирьох потуг на їх першій стрічі. Стріча така вже відбулася в Каїро, і від неї вийшла важна заява. І тепер її коментує просто увесь світ, а де-хто навіть із поминенням усіх інших справ у світі до того, що один ньюйорський щоденник написав про неї того самого дня статтю на близько 4,000 слів.

Називають цю заяву Пацифічним Чартером, у протиставлення, чи доповнення до Атлантичного Чартера з серпня 1941 року. Назва настільки добра, що підчеркує суть каїрської заяви, як спроби спорядкування по війні справи на Пацифіку. Вона заповідає безпощадну війну проти Японії аж до її безумовної здачі. Після цієї здачі Японії мають відобрати всі краї, які вона забрала від 1914 року, а забрала вона їх багато, бо панує вона нині майже над одною четвертиною людського роду на землі. Мають її відібрати краї, які вона взяла від Китаю, і від Росії, і від Америки, і від Голяндії, і від Франції, та від самостійних азійських держав, як Корея, і мають ті краї повернути назад первісним посідачам.

Що такий поворот буде влас-

тиво колюсальним політичним переворотом, нема найменшого сумніву. В окупованих Японією краях зажило нині багато японців, часто з родинами, як вояки, купці, колюністи, вчені, урядники. Всі вони мали би вернутися назад до рідного краю. Нема сумніву, що ці люди, почувши про каїрську заяву, будуть докладати всіх сил, аби до цього не допустити.

Де-хто навіть критикує каїрську заяву з того боку, пощо, мовляв, було заставляти японців до такої безпощадної боротьби проти Об'єднаних Держав, коли їх перемога мала би означати повну руйну Японії? Однак, не можна припустити, аби учасники конференції цього самі не знали. Коли вони рішилися все таки на таку заяву, що означає смерть японським імперіальним амбіціям, то видно, що Рузвелт, Черчил і Кай-Шек знали, що японці й так будуть воювати, що сил їм стане.

Каїрська конференція видно не націлювалася на зломання боевого духа в японців: вона націлювала на скріплення воєнного духа в населенню Об'єднаних Держав та їх приятелів в Азії виразною заявою, що Об'єднані Держави стоять за розбиття Японії як першорядної потуги та за звільнення спід її впливів соток мільонів загарбаних нею людей.

Тепер уже нема „непотрібного паперу“

Офіс Воєнної Інформації в Вашингтоні звертає увагу американському населенню, що в Америці вже починає бракувати паперу. Громадянство мусить допомогти відвернути кризу.

Як всяка інша індустрія, так і паперовні сьогодні продукують виключно речі для воєнних потреб. А ті, що ще виробляли папір, мусили звинувити бізнес, бо їм нестало сирівців. Багатьом папірням бракує старого нездалого паперу, який вони переробляли на новий.

Деякі люди гадають, що старий папір вже до нічого, але так не є. Його переробляють на новий і виробляють картони, луделка, тощо. Картони вживаються на пакування поживи для наших вояків на фронті і інших речей, яких вживають не лиш на фронті, але й дома. Перероблюючи папір, папірні щадять дерево, якого в першу чергу потрібно на що інше, а подругому, в лісах бракує дереворубів і, навіть якби папірні хотіли вироб-

ляти папір з дерева, то не можуть його дістати.

Треба мати на увазі, що непотрібний, старий папір знаходиться в кожній американській хаті. Не марнуйте його, а складайте для воєнних цілей. Якщо ви маєте в хаті непотрібний папір, то негайно продайте чоловікові, що такий папір збирає, або віддайте якійсь добродійній інституції. Він придасться. Як не хочете так зробити, то покликайте комітет від збирання старих речей на воєнні цілі, він пришле когось і забере від вас папір.

Уважайте, що ми мусимо пустити американські папірні в рух, бо інакше взагалі нестане паперу. Вони мусять продукувати таку саму кількість паперу, як це робили перед війною. Для того власне не марнуйте старого паперу. Складайте його. Памятайте, що 100 фунтів старого паперу вистачить аби зробити 650 картонів в яких посилають для американської армії харчові

НІМЕЦЬКІ УРЯДОВЦІ В ГАЛИЧИНІ ПЕРЕДЧУВАЮТЬ КАТАСТРОФУ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, (ОНА). — Повернувши з Будапешту люди оповідають, що на Мадярщину прибуває щозаз більше збігців з Галичини. Вони переградаються через малярську границю і віддаються в руки поліції, яка пересилає біженців в концентраційні табори. В розмові з закордонними кореспондентами, збігці кажуть, що німецькі урядовці і поліція в Галичині вже втратили надію на те, що Німеччина виграє війну, і, що їх тепер дуже легко підкупити. Давніше німців не було легко підкупити, а тепер вони беруть хабарі на право і на ліво. І то не лиш прості поліцейські, але й командири. Хто має гроші або дорогоцінності, то йому дозволяють робити, що хоче.

В Будапешті пояснюють це в той спосіб, що німецькі урядовці в Галичині вже переконалися, що все пропало і стараються користати з нагоди, щоби запастися чужим добром, бо як наступить катастрофа, то їм буде легко дати собі раду. В Берліні вже це зауважали і галицька команда була дістала розказ робити переміни. Тепер поліцейських часто міняють, але вони вже такі здеморалізовані, що це нічого не помагає. Перейшовши в друге місце, поліцейський скоро акліматизується і бере хабарі в такий самий спосіб, як попередний.

Наслідком такого стану речей, в Мадярщині зараз знаходиться велике число польських біжен-

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

У статті під наголовком „Світова спілка — шлях до світового замирення” у „Свободі” з 3 грудня 1943 р. на стор. 2. в останнім стовпці в стрічці 16. пропущено слово „не” так, що речення мало бути: „Правда це є проти „американської традиції”, щоби американськими кораблями і вояками не командувала американська команда”.

пайки „К”. І що з 100 фунтів старого паперу можна виробити багато трубок, в яких посилають на фронт 75 міліметрові кулі. З старого паперу виробляють крила до бомбів, і вживають його до камуфляжовання зброї на фронті. Виробляють також бомби, якими вправляються бійці, запальниці, „контейнери” і багато інших речей. Старий папір взагалі є придатний на війні, отже не марнуйте його, складайте і продавайте.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіза крови для подружого свідства.
- Гемороїди й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697
Офісові години 10—7:30; неділя 11—1:30.
Жінка-доктор до обслуговування.
X. & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

ців і влада не знає, що з ними робити. Хто в Галичині ще має троха грошей, то перекуплює німецьких урядовців, дістає від них відповідну посвідку, чи які інші документи, і вандрує на Мадярщину.

Німці вже мали звертатися до малярського уряду аби погранична сторожа не пускала біженців на Мадярщину, але це нічого не помогло, бо малярів, також можна легко перекупити.

ДЛЯ ПОБІДИ КУПУЙТЕ БОНДИ**МИРОН ЛІТВІН І СИН**

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

383 Morris Avenue,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКОУКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні так
низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEIrose 5-6577

\$150.00 ЦІЛИЙ
І ВИЩЕ ПОХОРОН

ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ

І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN

FUNERAL HOME

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646